

Persartikel

PB04-705

16 september 2004

10.00 uur

Dit is een samenvatting
van de publicatie 'De
Nederlandse Economie
2003'

Publicatie 'De Nederlandse economie 2003'

2003: BBP krimpt in Nederland en groeit in EU-15

De Nederlandse economie is in 2003 met 0,9 procent gekrompen. Dit was de eerste krimp sinds 1982, zo blijkt uit cijfers van het CBS. Met de krimp van 0,9 procent deed Nederland het in 2003 een stuk slechter dan de rest van de EU-15, waar de economie gemiddeld met 0,8 procent is gegroeid. De Nederlandse BBP-groei lag vanaf 2002 onder die van de EU-15. Nederland bleef achter bij de EU als gevolg van een slechtere concurrentiepositie. Dit werd vooral veroorzaakt door de sterk gestegen loonkosten. Begin 2004 lijkt hier een einde aan te zijn gekomen. De eerste cijfers over 2004 duiden er eveneens op dat de krimp achter de rug is. Ook in de meeste andere EU-landen lijkt de economie beter te draaien in 2004.

Aantrekkende wereldhandel ging in 2003 voorbij aan Nederland en EU

De Europese economie heeft in 2003 nauwelijks kunnen profiteren van de aantrekkende wereldhandel. De export van de EU-15 groeide met slechts 0,3 procent. De hoge eurokoers was hier mede debet aan. Hierdoor werd het voor onder andere de VS duurder om Europese producten in te voeren. De Nederlandse uitvoer bleef met een nulgroei nog achter bij die van de EU. Het economisch herstel in Nederland werd in het verleden doorgaans getrokken door de exportgroei, daarna pas door de binnenlandse bestedingen. In de eerste helft van 2004 is de export aangetrokken.

In de VS profiteerde de economie eerder van de aantrekkende wereldhandel en lag de groei in 2003 met 3 procent een stuk hoger. In Japan en China echter groeide de uitvoer zeer snel. Japan profiteerde van een aantrekkende vraag uit China en de VS.

Loonkosten stijgen steeds langzamer

In de Nederlandse marktsector stegen de loonkosten per eenheid product al vanaf 1997 sneller dan in de rest van de EU-15. De loonkosten per eenheid product zijn belangrijk voor de concurrentiepositie. In 2001 en 2002 stegen de lonen sterk in Nederland, terwijl de arbeidsproductiviteit vrijwel stagneerde. In 2003 verminderde de loonstijging, maar groeide de arbeidsproductiviteit nauwelijks.

Werkloosheid sterk gestegen in 2003

In 2003 is de arbeidsmarkt verder verslechterd. Na een omslag in 2002 daalde de werkgelegenheid met 1,0 procent. Alleen bij de overheid, onderwijs en zorg groeide het aantal banen nog. In het bedrijfsleven daalde de werkgelegenheid met 2 procent. Deze beweging zette zich voort in de eerste helft van 2004. De werkloosheid is in 2003 opgelopen naar bijna 400 duizend personen. Daarmee kwam het werkloosheidspercentage uit op 5,3 procent. Hierdoor is ook het aantal WW-uitkeringen opgelopen.

Koopkracht in 2003 gedaald

Het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens is met 1,3 procent gedaald. Het nominaal beschikbaar inkomen nam nog wel toe met 0,8 procent, maar dit was onvoldoende om de inflatie te compenseren.

Een positieve bijdrage aan de groei van het nominaal inkomen leverde de bescheiden groei van het looninkomen. Daartegenover moesten huishoudens meer sociale premies betalen en ontvingen zij minder inkomen uit vermogen. Mede hierdoor zijn de consumptieve bestedingen door huishoudens met 0,9 procent gedaald. Dit is de eerste daling van de huishoudensconsumptie sinds 1982. Vooral aan duurzame consumptiegoederen werd minder uitgegeven.

Verder in De Nederlandse Economie 2003

In De Nederlandse Economie 2003 wordt daarnaast aandacht besteed aan onder andere de volgende thema's:

- Tekort lagere overheden : de decentrale overheden hebben in 2003, voor het derde opeenvolgende jaar, een negatief EMU-saldo gerapporteerd.
- Prijzenoorlog in de supermarkten: een raming van de invloed van de prijzenoorlog op het inflatiecijfer in (de laatste maanden van) 2003.
- De illegale economie: wat is de omvang van de illegale economie (zoals drugs, prostitutie, illegale uitzendactiviteiten etc.) in Nederland? Er wordt een vergelijking gemaakt tussen de jaren 1995 en 2001.
- Migranten op de arbeidsmarkt: welke factoren zijn van invloed op de vraag of vluchtelingen op de arbeidsmarkt in staat zijn een baan te vinden in Nederland? Zijn er verschuivingen te zien in de tijd?